

JFEXFAC04 - Eksamensoppgave - V22

Oppgave 1. Nedenfor er det inntatt et utdrag fra FN-pakten. Gi en begrunnet vurdering av hva slags utsagn/normer som kommer til uttrykk i utdraget.

Oppgave 2. Diskuter i hvilken utstrekning, og under hvilke forutsetninger, et forbud mot å føre krig (angrepskrig, forsvarskrig mv.) kan la seg forene med en utilitaristisk og kantiansk etikk og med grunnleggende rettsstatlige verdier og prinsipper. Med ordet «krig» siktes det her til væpnede konflikter mellom stater.

Ved sensuren teller besvarelsen av oppgave 1 om lag 1/3 og besvarelsen av oppgave 2 om lag 2/3.

De Forente Nasjoners pakt

Vi De Forente Nasjoners folk som er bestemt på

å redde kommende slektledd fra krigens svøpe som to ganger i vår livstid har brakt usigelig sorg over menneskeheten, og
atter å bekrefte vår tro på grunnleggende menneskerettigheter, på det enkelte menneskes verdighet og verdi, på menns og kvinners og på små og store nasjoners like rett, og
å skape betingelser under hvilke rettferdighet og respekt for de forpliktelser som grunner seg på traktater og andre folkerettskilder kan opprettholdes, og
å fremme sosialt framskritt og bedre levevilkår under større frihet,

og for disse formål

å vise forståelse overfor hverandre og leve sammen i fred som gode naboer, og
å forene våre krefter for å opprettholde mellomfolkelig fred og sikkerhet, og
ved godkjenningen av visse prinsipper og innføringen av visse fremgangsmåter å sikre at
vepnet makt ikke brukes uten i felles interesse, og
ved mellomfolkelig samarbeid å fremme økonomisk og sosial framgang for alle folk,

har besluttet å forene våre anstrengelser for å nå disse mål.

[...]

KAPITTEL I

Formål og prinsipper

Artikkel 1

De Forente Nasjoners formål er:

1. å opprettholde mellomfolkelig fred og sikkerhet, og i dette øyemed å treffe effektive, kollektive tiltak for å hindre og fjerne trusler mot freden og å undertrykke angrepshandlinger eller andre fredsbrudd, og å sørge for at mellomfolkelige tvister eller situasjoner som kan lede til fredsbrudd, blir ordnet eller bilagt ved fredelige midler i samsvar med rettferdighetens og folkerettens prinsipper;

[...]

Artikkel 2

For å nå de mål som er nevnt i artikkel 1 skal organisasjonen og dens medlemmer handle i samsvar med følgende prinsipper:

[...]

4. Alle medlemmer skal i sine mellomfolkelige forhold avholde seg fra trusler om eller bruk av vepnet makt mot noen stats territoriale integritet eller politiske uavhengighet eller på noen annen måte som er i strid med de Forente Nasjoners formål.

[...]

KAPITTEL VII

Tiltak mot trusler mot freden, fredsbrudd og angrepshandlinger

[...]

Artikkel 51

Intet i denne Pakt skal innskrenke den naturlige rett til individuelt eller kollektivt selvforsvar når et vepnet angrep er blitt foretatt mot et medlem av de Forente Nasjoner, inntil Sikkerhetsrådet har truffet de tiltak som er nødvendige for å opprettholde mellomfolkelig fred og sikkerhet. Tiltak som et medlem treffer under utøvelsen av denne rett til selvforsvar skal øyeblikkelig meldes til Sikkerhetsrådet og skal ikke på noen måte innvirke på Sikkerhetsrådets myndighet eller plikt etter denne Pakt til når som helst å treffe slike tiltak som det finner nødvendige for å opprettholde eller gjenopprette mellomfolkelig fred og sikkerhet.

Anine Kierulf

Faglig eksamensleder

Vår 2022

